



1980 İstanbul doğumlu olan Melahat Bilge Demirköz, İstanbul Amerikan Robert Lisesi'nde okurken, TÜBİTAK Proje yarışmasında matematik dalında Türkiye'de verilen ilk ödülü almıştır. Tam burslu olarak gittiği A.B.D.'deki MIT (Massachusetts Institute of Technology)'de fizik bölümünü müzik ve matematik bölümlerinden de yandal yaparak bitiren Demirköz, MIT Fizik öğrenci birliği ve Türk öğrenci birliği başkanlığı yanısıra, Almanya'da Mainz üniversitesinde staj yapmıştır. MIT mezuniyetinde Fizik bölümü tarafından fizik dünyasına katkılarından dolayı "Orloff Service Award" ile ödüllendirilen Demirköz, Harvard, Caltech, MIT ve Stanford üniversitelerinden nükleer ve parçacık fiziği dalında doktora kabul edilmiştir. Bilge Demirköz, MIT'de devam etmeyi seçtiği akademik hayatında AMS (Alpha Magnetic Spectrometer) projesinin TRD Geçiş Radyasyonu Dedektörünün yapımında görev alarak NASA ile dört yıl çalışmıştır. Demirköz, Columbia faciasından dolayı projenin aksaması nedeniyle, yüksek lisansını MIT'den alıp, doktorasını İngiltere Enerji Bakanlığının senede beş kişiye verdiği Dorothy Hodgkin bursunu alarak Oxford Üniversitesinde üç yılda tamamlamıştır. Bilge Demirköz 2004 yılında İstanbul'da Atina Olimpiyatları meşalesini taşımıştır.

Doktorası sırasında ATLAS projesinde görev alarak İsviçre'nin Cenevre kenti yakınında bulunan CERN (Avrupa Nükleer Araştırmalar Merkezi)'de çalışmalara katılan Demirköz, ATLAS'ın SCT (Semi-Conductor Tracker) dedektörünün yapımında çalışmış, 2006 yılında İtalya'daki "Geleceğin Fiziği için Geleceğin Dedektörleri" konferansında en iyi genç konuşmacı ödülünü almıştır. Türkiye CERN'e üye olmadığı halde, CERN tarafından Research Fellow ünvanıyla CERN'ün elemanı olarak kabul edilen Demirköz, iki yılı aşkın CERN adına görev yapmıştır. ATLAS dedektörünün hem veri alım ve tetikleme sisteminde hem de karanlık madde bulgu hassasiyetini arttırmak için çalışan, 2008 yılında Türk Fizik Derneği tarafından verilen "Şevket Erk Yılın Genç Bilim İnsanı ödülünü" alan Bilge Demirköz, CERN'ün aday göstermesi ve Lindau Nobelliler toplantı komitesinin seçimiyle 2008 yılında Lindau'daki Nobelli fizik bilim insanları toplantısına davet edilmiştir. TÜBİTAK'ın da Akademik Ortak olarak Lindau Dialoguna katılmasına vesile olduğu için 2009 yılı Lindau toplantısına ve imza törenine davet edilerek, toplantıların 58 yıllık geçmişinde Nobel Ödüllü bilim insanları dışında Lindau'ya ikinci kez davet edilen 9uncu kişi olan Demirköz, 2010 yılında 60ıncı toplantıya açılış panelinde konuşmacı olarak davet edilmiştir.

Altı ay boyunca Cambridge Üniversitesi adına çalıştıktan sonra görevine yine ATLAS projesinde Barselona Üniversitesi (IFAE) adına CERN'de devam eden Demirköz, ATLAS'ın bastığı ilk makalelerden üçünde QCD (kuantum kromo dinamiği) ve jet bulguları analizi konusunda önemli rol oynamıştır. Bilge Demirköz, 2010 yılında Üniversiteler Arası Kurul'un verdiği doçentlik titrini kazandıktan sonra Türkiye'ye dönmeye karar vermiştir.

Şubat 2011'de ODTÜ'de doçent olarak eğitim ve araştırma faaliyetlerine başlayan Demirköz, AMS-02 deneyinin Mayıs 2011'de uzaya gitmesi ve Uluslararası Uzay İstasyonu'na yerleştirilmesiyle birlikte, AMS-02 deneyinde tekrar görev almıştır. AB'nin 7inci Çerçeve programından Career Integration Grant olarak AMS-02 projesinde kendi araştırma grubunu Ocak 2012'den itibaren desteklemeye başlayan Bilge Demirköz'ün araştırma grubu, AMS-02'nin uzaydaki yüksek enerjili parçacıkları ölçen verilerini kullanarak, uzayda karanlık maddeyi ve anti-maddeyi araştırmaktadır. TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu)'na sunmuş olduğu projenin Ağustos 2012'de kabulü sonucunda Türkiye AMS-02 deneyinin resmi üyesi olmuştur. Nisan 2013'te AMS-02'nin ilk makalesi, kozmik ışınlarda pozitron oranı ölçümü, karanlık madde konusuna ışık tutabileceğinden bilim dünyasında geniş yankı bulmuştur.

Bilge Demirköz, Türkiye'nin CERN'e üyelik sürecini kolaylaştırmak, halkımızın CERN'ü ve araştırmaları tanıması için, 2 Nisan 2012 ile 8 Temmuz 2012 tarihleri arasında CERN'ün büyük gezici sergisi olan "Bilimi Hızlandırıyoruz"un ODTÜ'de sergilenmesine vesile olmuş ve sergi 2 Nisan 2012'de CERN Başkanı, TAEK Başkanı ve ODTÜ rektörünün katılımıyla açılmıştır. Sergiyi açık olduğu süre boyunca, toplamda yaklaşık 30,000 kişi gezmiş ve Demirköz'ün eğittiği 35 kadar sergi görevlisinden CERN hakkında detaylı bilgi almıştır. Sergi ulusal medyada olduğu kadar, uluslararası medyada da yankı bulmuştur.

Bilge Demirköz, 2007 yılında Isparta uçak kazasında kaybettiğimiz vatandaşlarımızın ve bilim insanlarımızın anısını yaşatmak için CERN'de açılan 5 kişilik öğrenci kontenjanı için her yıl, bağış toplamakta ve sponsor bulmaktadır. Dostlarının anısını Prof. Dr. Engin Arık bursu adı altında yaşatmakta olan Demirköz, 2008 ve 2009'da 3, 2010'da 9, 2011'den itibaren 6 öğrenciyi bu fon dahilinde CERN'de yaz çalışmaları için iki ay boyunca desteklemektedir.

Bilge Demirköz, Mayıs 2011'de fiziğe ve bilim iletişimine yaptığı katkılardan ötürü, TED (Technology Entertainment Design) tarafından TED Fellow seçilerek, Temmuz 2011'de Edinburgh'deki TED Global toplantısında bir konuşma vermiştir. Yine aynı nedenlerle, WEF (World Economic Forum)'un İstanbul Hub'ı tarafından Global Shapers seçilerek, WEF'in İstanbul'daki toplantısına katılan Demirköz, Temmuz 2012'de, TÜBA (Türkiye Bilimler Akademisine) Asosiye üye olarak seçilmiştir. Demirköz, 2012'de JCI Türkiye tarafından Ten Young Outstanding Persons (TOYP) ödülünü almış, 2013'te Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde ödüllendirilmiştir.

"Telekom Dünyası" dergisinde bir süre yazan, "Bilim ve Teknik Dergisi"nde de zaman zaman yazıları yer alan, 2014'te CERN'ün ACCU (CERN Kullanıcıları Danışma Kurulu)'na Orta Doğu ülkelerini temsilen seçilen Doç. Dr. Bilge Demirköz, 14 Mayıs 2013 tarihinden itibaren TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır.